

PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2018/1215, annettu 16 päivänä heinäkuuta 2018, jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 148 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

on kuullut alueiden komiteaa,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Jäsenvaltiot ja unioni pyrkivät kehittämään yhteensovitettua työllisyysstrategiaa ja erityisesti edistämään ammattitaitoisen, koulutetun ja mukautumiskykyisen työvoiman sekä talouden muutoksiin reagoivien työmarkkinoiden kehittymistä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklassa määriteltyjen täystyöllisyyttä ja sosiaalista edistystä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi. Jäsenvaltiot pitävät työllisyyden edistämistä yhteistä etua koskevana asiana ja sovittavat sitä koskevan toimintansa yhteen neuvostossa työnantajien ja työntekijöiden velvollisuuksiin liittyvät kansalliset käytännöt huomioon ottaen.
- (2) Unioni torjuu sosiaalista syrjäytymistä ja syrjintää ja edistää yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta ja sosiaalista suojelua sekä naisten ja miesten tasa-arvoa. Unioni ottaa politiikkansa ja toimintansa määrittelyssä ja toteuttamisessa huomioon korkean työllisyystason edistämiseen, riittävän sosiaalisen suojelun takaamiseen, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseen sekä korkeatasoiseen koulutukseen liittyvät vaatimukset.
- (3) Unioni on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti kehittänyt ja pannut täytäntöön politiikan yhteensovittamisvälineitä finanssi-, makrotalous- ja rakennepolitiikan alalla. Jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan nykyiset suuntaviivat yhdessä neuvoston suosituksessa (EU) 2015/1184 ⁽⁴⁾ vahvistettujen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen kanssa ovat osa näitä välineitä ja muodostavat yhdenmetyt suuntaviivat Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanoa varten. Niiden tarkoituksena on ohjata jäsenvaltioita ja unionia politiikan täytäntöönpanossa ottaen huomioon jäsenvaltioiden keskinäinen riippuvuus. Tämän tuloksena saatavilla yhteensovitetuilla eurooppalaisilla ja kansallisilla politiikoilla ja uudistuksilla pyritään muodostamaan asianmukainen yleinen talous- ja sosiaalipolitiikan yhdistelmä, jonka avulla saadaan aikaan myönteisiä heijastusvaikutuksia.
- (4) Työllisyyspolitiikan suuntaviivat ovat johdonmukaiset vakaus- ja kasvusopimuksen, voimassa olevan unionin lainsäädännön ja unionin eri aloitteiden kanssa, mukaan lukien 22 päivänä huhtikuuta 2013 annettu neuvoston suositus nuorisotakuun perustamisesta ⁽⁵⁾, 15 päivänä helmikuuta 2016 annettu neuvoston suositus pitkäaikaistyöttömien integroimisesta työmarkkinoille ⁽⁶⁾, 19 päivänä joulukuuta 2016 annettu neuvoston suositus taitojen parantamisesta ⁽⁷⁾ ja 15 päivänä maaliskuuta 2018 annettu neuvoston suositus laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisista puitteista ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 19. huhtikuuta 2018 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ Lausunto annettu 14. maaliskuuta 2018 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ Lausunto annettu 3. toukokuuta 2018 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽⁴⁾ Neuvoston suositus (EU) 2015/1184, annettu 14 päivänä heinäkuuta 2015, jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (EUVL L 192, 18.7.2015, s. 27).

⁽⁵⁾ EUVL C 120, 26.4.2013, s. 1.

⁽⁶⁾ EUVL C 67, 20.2.2016, s. 1.

⁽⁷⁾ EUVL C 484, 24.12.2016, s. 1.

⁽⁸⁾ EUVL C 153, 2.5.2018, s. 1.

- (5) Talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso yhdistää nämä eri välineet talouden, julkisen talouden ja työllisyys- ja sosiaalipolitiikan monenvälisen yhdenmukaisen valvonnan kehykseen, ja sillä pyritään toteuttamaan Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet, mukaan lukien ne, jotka koskevat työllisyyttä, koulutusta ja köyhyyden vähentämistä, sellaisina kuin ne on esitetty neuvoston päätöksessä 2010/707/EU⁽¹⁾. Eurooppalaista ohjausjaksoa, jonka avulla on edistetty toimintapolitiittisia tavoitteita lisäämällä investointeja, jatkamalla rakenneuudistuksia ja varmistamalla finanssipolitiikan vastuullisuus, on jatkuvasti vahvistettu ja tehostettu vuodesta 2015 lähtien. Etenkin sen työllisyys- ja sosiaalista ulottuvuutta on lujitettu, ja vuoropuhelua jäsenvaltioiden, työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa on syvennetty.
- (6) Unionin toipuminen talouskriisistä vahvistaa työmarkkinoiden myönteistä kehitystä, mutta jäsenvaltioiden taloudelliseen ja sosiaaliseen suoriutumiskykyyn kohdistuu edelleen merkittäviä haasteita, ja jäsenvaltioiden välillä on eroja. Kriisi korosti jäsenvaltioiden talouksien ja työmarkkinoiden tiivistä keskinäistä riippuvuutta. Tämän hetken keskeisenä haasteena on varmistaa, että unioni siirtyy tilaan, jossa kasvu on älykästä, kestävää ja osallistavaa ja jossa luodaan työpaikkoja. Tämä edellyttää yhteensovittettuja, kunnianhimoisia ja tehokkaita toimia sekä unionin että jäsenvaltioiden tasolla Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja unionin talouden ohjausjärjestelmää koskevien säännösten mukaisesti. Näissä politiikan toimissa yhdistetään tarjonta- ja kysyntäpuolen toimenpiteitä, ja niillä on määrä edistää investointeja, saada aikaan entistä vahvempi sitoutuminen asianmukaisesti jaksotettuihin rakenneuudistuksiin, joilla parannetaan tuottavuutta, kasvua, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja talouden sietokykyä stressitilanteissa, sekä harjoittaa vastuullista finanssipolitiikkaa, samalla kun otetaan huomioon niiden työllisyys- ja sosiaalipoliittiset vaikutukset.
- (7) Työmarkkinoiden uudistuksissa, kansalliset palkanmuodostusmekanismit mukaan lukien, olisi noudatettava työmarkkinavuoropuhelun kansallisia käytäntöjä sekä annettava tarvittava määrä poliittista liikkumavaraa sosioekonomisten kysymysten, kuten kilpailukyvyn parantamisen, työpaikkojen luomisen, elinikäisen oppimisen ja koulutuspolitiikan sekä reaalityötilojen, laajaa pohdintaa varten.
- (8) Jäsenvaltioiden ja unionin olisi puututtava myös talous- ja finanssikriisin sosiaalisiin seurauksiin ja pyrittävä rakentamaan osallisuutta lisäävä yhteiskunta, jossa ihmiset pystyvät ennakoimaan ja hallitsemaan muutosta ja osallistumaan aktiivisesti yhteiskuntaan ja talouteen, kuten komission suosituksessa 2008/867/EY⁽²⁾ todetaan. Epätasa-arvoon ja syrjintään olisi puututtava. Olisi varmistettava yhtäläiset mahdollisuudet ja vähennettävä (myös lasten) köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä erityisesti varmistamalla työmarkkinoiden ja sosiaalisen suojelun järjestelmien tehokas toiminta ja poistamalla tekijöitä, jotka estävät koulutukseen ja työmarkkinoille osallistumista, muun muassa investoimalla varhaiskasvatukseen. Vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia myötävaikuttaa talouskasvuun ja sosiaaliseen kehitykseen olisi kehitettävä edelleen. Uudet taloudelliset ja liiketoimintamallit saavat jalansijaa unionin työpaikoilla, ja myös työsuhteet muuttuvat. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että työnteon uusista muodoista johtuvissa työsuhteissa säilytetään Euroopan sosiaalinen malli ja vahvistetaan sitä.
- (9) Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio allekirjoittivat 17 päivänä marraskuuta 2017 toimielinten välisen julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista⁽³⁾ laajan julkisen kuulemisen jälkeen. Pilarissa esitetään 20 periaatetta ja oikeutta, joilla tuetaan oikeudenmukaisia ja moitteettomasti toimivia työmarkkinoita ja hyvinvointijärjestelmiä. Ne jakautuvat kolmeen luokkaan: yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille, oikeudenmukaiset työolot sekä sosiaalinen suojelu ja osallisuus. Pilari muodostaa viitekehyksen, jonka pohjalta seurataan jäsenvaltioiden suoriutumista sosiaali- ja työllisyysasioissa ja tuetaan kansallisen tason uudistuksia ja joka antaa suuntaa uudelle lähentymisprosessille koko Euroopassa. Koska näillä periaatteilla on merkitystä rakennepolitiikkojen yhteensovittamiselle, työllisyyden suuntaviivat linjataan yhdenmukaisiksi Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden kanssa.
- (10) Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin liittyy tulostaulu, jolla olisi seurattava pilarin täytäntöönpanoa ja edistymistä tarkastelemalla kehityssuuntauksia ja tulostilaa eri jäsenvaltioissa ja arvioitava edistymistä kohti suurempaa sosioekonomista lähentymistä. Analyysistä saadaan tarvittaessa pohjaa talouspolitiikan eurooppalaiselle ohjausjaksolle.
- (11) Yhdenmukaisen suuntaviivojen olisi muodostettava perusta maakohtaisille suosituksille, joita neuvosto voi antaa jäsenvaltioille. Jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä kaikilta osin Euroopan sosiaalirahastoa ja unionin muita rahastoja työllisyyden, sosiaalisen osallisuuden, työvoiman ammattitaidon parantamisen, elinikäisen oppimisen ja

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 2010/707/EU, annettu 21 päivänä lokakuuta 2010, jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista (EUVL L 308, 24.11.2010, s. 46).

⁽²⁾ Komission suositus 2008/867/EY, annettu 3 päivänä lokakuuta 2008, työmarkkinoilta syrjäytyneiden aktiivisen osallisuuden edistämiseksi (EUVL L 307, 18.11.2008, s. 11).

⁽³⁾ EUVL C 428, 13.12.2017, s. 10.

koulutuksen edistämiseksi sekä julkishallinnon parantamiseksi. Vaikka yhdennetty suuntaviivat on osoitettu jäsenvaltioille ja unionille, ne olisi pantava täytäntöön yhdessä kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa kumppanuudessa, jossa parlamentit, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisyhteiskunnan edustajat ovat tiiviisti mukana.

- (12) Työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean olisi perussopimuksessa määritettyjen toimeksiantojensa mukaisesti seurattava, miten työllisyyspolitiikan suuntaviivat toteutuvat asianomaisten politiikkojen täytäntöönpanossa. Näiden komiteoiden ja muiden talous- ja sosiaalipolitiikkojen yhteensovittamiseen osallistuvien neuvoston valmisteluelinten olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä. Poliittista vuoropuhelua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välillä olisi jatkettava erityisesti jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista.
- (13) Sosiaalisen suojelun komiteaa on kuultu,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään liitteessä olevat jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivat. Nämä suuntaviivat ovat osa yhdennettyä Eurooppa 2020 -suuntaviivoja.

2 artikla

Jäsenvaltioiden on otettava huomioon liitteessä esitetty suuntaviivat työllisyyspolitiikassaan ja uudistusohjelmissaan, joista annetaan selvitys Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 148 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 16 päivänä heinäkuuta 2018.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. BOGNER-STRAUSS

LIITE

Suuntaviiva 5: Työvoiman kysynnän lisääminen

Jäsenvaltioiden olisi helpotettava laadukkaiden työpaikkojen luomista muun muassa vähentämällä esteitä, joita yritykset kohtaavat palkatessaan työntekijöitä, edistämällä vastuullista yrittäjyyttä ja aitoa itsenäistä ammatinharjoittamista sekä etenkin tukemalla mikroyritysten ja pienten yritysten perustamista ja kasvua. Jäsenvaltioiden olisi edistettävä aktiivisesti yhteisötaloutta ja kannustettava sosiaaliin innovaatioihin. Jäsenvaltioiden olisi kannustettava innovatiivisia työnteon muotoja, joilla luodaan laadukkaita uusia työpaikkoja.

Verotusta olisi siirrettävä työn verottamisesta muihin verotuslähteisiin, jotka ovat työllisyyden ja kasvun kannalta vähemmän haitallisia, ottaen huomioon verotusjärjestelmän uudelleenjakovaikutukset ja varmistaen samalla, että verotuloja kerätään riittävästi sosiaaliseen suojeluun ja kasvua edistäviin julkisiin menoihin.

Jäsenvaltioiden olisi työmarkkinaosapuolten autonominen asema huomioon ottaen rohkaistava käyttämään läpinäkyviä ja ennakoitavia palkanmuodostusmekanismeja, jotka mahdollistavat tuottavuuden kehitykseen reagoivat ja kohtuullisen elintason takaavat oikeudenmukaiset palkat. Mekanismeissa olisi otettava huomioon erot ammattitaidossa ja talouden suorituskyvyssä eri alueilla ja toimialoilla sekä eri yrityksissä. Jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten olisi varmistettava riittävät vähimmäispalkat kansallisten käytäntöjensä mukaisesti ja otettava huomioon niiden vaikutus kilpailukykyyn, työpaikkojen syntymiseen ja työssäkäyvien köyhyYTEEN.

Suuntaviiva 6: Työvoiman tarjonnan parantaminen sekä työhön pääsyn, taitojen ja osaamisen parantaminen

Teknologiaan, ympäristöön ja väestöön liittyvien muutosten huomioon ottamiseksi jäsenvaltioiden olisi yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa edistettävä tuottavuutta ja työllistävyyttä tarjoamalla asianmukaisia tietoja, taitoja ja osaamista koko ammattiuran ajan ja vastattava siten työmarkkinoiden nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin. Jäsenvaltioiden olisi tehtävä tarvittavat investoinnit sekä perus- että jatkokoulutukseen (elinikäinen oppiminen). Niiden olisi tehtävä yhteistyötä työmarkkinaosapuolten, koulutuksen järjestäjien, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa, jotta voidaan puuttua koulutusjärjestelmien rakenteellisiin ongelmiin ja tarjota laadukasta ja osallistavaa koulutusta ja elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia. Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä varmistamaan koulutusta koskevien etuuksien säilyminen työelämän muutostilanteissa. Näin kaikki voisivat paremmin ennakoida työmarkkinoiden tarpeita ja mukautua niihin helpommin sekä hallita muutostilanteita paremmin vahvistaen näin talouden yleistä häiriönsietokykyä.

Jäsenvaltioiden olisi edistettävä kaikille yhtäläisiä mahdollisuuksia koulutuksessa, varhaiskasvatus mukaan luettuna. Niiden olisi nostettava koulutuksen yleistä tasoa, erityisesti vähiten koulutettujen ja lähtökohdiltaan heikompien oppijoiden parissa. Niiden olisi varmistettava hyvät oppimistulokset, vahvistettava perustaitoja, vähennettävä koulunkäynnin keskeyttävien nuorten määrää sekä lisättävä aikuisten osallistumista täydennyskoulutukseen. Jäsenvaltioiden olisi tehostettava työssä oppimista ammatillisen koulutuksen järjestelmissä muun muassa laadukkailla ja tehokkailla oppisopimuksilla, lisättävä korkea-asteen tutkintojen työmarkkinarelevanssia, parannettava osaamisen seurantaa ja ennakoitua, lisättävä taitojen näkyvyyttä ja vertailtavuutta sekä parannettava mahdollisuuksia saada tunnustus ja validointi virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella hankituille taidoille ja osaamiselle. Niiden olisi parannettava ja lisättävä joustavan ammatillisen täydennyskoulutuksen tarjontaa ja siihen osallistumista. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi rohkaistava vähän koulutettuja aikuisia ylläpitämään ja parantamaan työllistettävyyttään pitkällä aikavälillä parantamalla korkealaatuisten oppimismahdollisuuksien tarjontaa ja niihin osallistumista luomalla taitojen parantamisen polkuja, joihin sisältyy taitojen arviointi, työmarkkinamahdollisuuksien kannalta sopivan koulutuksen tarjoaminen ja jo hankittujen taitojen validointi ja tunnustaminen.

Työttömyyteen ja työvoiman ulkopuolelle jäämiseen olisi puututtava myös tehokkailla, oikea-aikaisilla, koordinoituilla ja räätälöidyillä tukitoimilla, jotka perustuvat työnhaun, koulutuksen ja uudelleen koulutuksen tukemiseen. Olisi toteutettava kattavia strategioita, joihin sisältyy perusteellinen yksilöllinen arviointi viimeistään 18 kuukauden kuluttua työttömyyden alkamisesta, ja pyrittävä siten merkittävästi vähentämään ja estämään pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyttä. Nuorisotyöttömyyteen sekä työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria koskevaan ongelmaan olisi kiinnitettävä edelleen huomiota ehkäisemällä koulun keskeyttämistä ja parantamalla rakenteellisesti koulusta työelämään siirtymistä, muun muassa panemalla nuorisotakuu kokonaisuudessaan täytäntöön ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EUVL C 120, 26.4.2013, s. 1.

Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä poistamaan työmarkkinaosallistumisen esteitä ja pidäkkeitä sekä tarjoamaan kannustimia, etenkin niiden henkilöiden osalta, jotka ovat kauimpana työmarkkinoista. Jäsenvaltioiden olisi tuettava vammaisille henkilöille soveltuvia työympäristöjä muun muassa sellaisten kohdennettujen palvelujen ja rahoitustuen avulla, joiden avulla he voivat osallistua työmarkkinoille ja yhteiskuntaan.

Jäsenvaltioiden olisi varmistettava sukupuolten tasa-arvo ja naisten suurempi osallistuminen työmarkkinoille muun muassa takaamalla yhtäläiset mahdollisuudet ja urakehitys sekä poistamalla osallistumisen esteitä. Sukupuolten väliseen palkkaeroon olisi puututtava muun muassa varmistamalla sama palkka samasta tai samanarvoisesta työstä. Sekä naisten että miesten työ-, perhe- ja yksityiselämän yhteensovittamista olisi edistettävä etenkin tarjoamalla pitkäaikaishoitoa ja kohtuuhintaisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluita. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että vanhemmilla ja muilla hoitovelvollisuuksia omaavilla on mahdollisuus asianmukaisiin perhevapaisiin ja joustaviin työaikajärjestelyihin työ-, perhe- ja yksityiselämän yhteensovittamiseksi ja jotta edistetään näiden oikeuksien jakamista tasapuolisesti naisten ja miesten välillä.

Suuntaviiva 7: Työmarkkinoiden toiminnan ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun toimivuuden parantaminen

Hyötyäkseen dynamisesta ja tuottavasta työvoimasta ja uusista työskentely- ja liiketoimintamalleista jäsenvaltioiden olisi tehtävä työmarkkinaosapuolten kanssa yhteistyötä joustoa ja turvaa koskevien periaatteiden osalta tasapainottamalla oikeudet ja velvollisuudet. Niiden olisi vähennettävä ja ehkäistävä työmarkkinoiden segmentoitumista, torjuttava pimeää työtä ja edistettävä siirtymistä toistaiseksi voimassa oleviin työsuhteen muotoihin. Työsuhdeturvasääntöjen sekä työlaainsäädännön ja -laitosten olisi kaikkien taattava sekä asianmukainen rekrytointiympäristö että riittävä joustavuus työnantajille, jotta ne voivat mukautua nopeasti taloustilanteen muutoksiin, ja samalla olisi säilytettävä asianmukainen työturvallisuus sekä terveelliset, turvalliset ja asianmukaiset työympäristöt työntekijöille. Epävarmoihin työoloihin johtavat työsuhteet olisi estettävä muun muassa torjumalla epätyypillisten sopimusten väärinkäyttöä. Olisi varmistettava, että perusteettomien irtisanomisten yhteydessä käytettävissä on tehokas ja puolueeton riitojenratkaisu ja oikeus hakea muutosta, mukaan lukien oikeus saada riittävä korvaus.

Politiikalla olisi pyrittävä parantamaan ja tukemaan työmarkkinaosallistumista sekä kysynnän ja tarjonnan kohtaamista ja muutostilanteita työmarkkinoilla. Jäsenvaltioiden olisi tehokkaasti aktivoitava henkilöitä, jotka voivat osallistua työmarkkinoille, ja annettava heille mahdollisuuksia. Jäsenvaltioiden olisi tehostettava aktiivista työmarkkinapolitiikkaa parantamalla sen kohdentamista, saavuttavuutta ja kattavuutta ja yhdistämällä se paremmin työttömien toimeentulotukeen heidän hakiessaan työtä ottaen huomioon heidän oikeutensa ja vastuunsa. Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä tehokkaampiin ja toimivampiin julkisiin työnvälityspalveluihin varmistamalla työnhakijoille oikea-aikainen ja räätälöity apu, tukemalla työmarkkinoiden kysyntää ja ottamalla käyttöön suoritusperusteinen hallinnointi.

Jäsenvaltioiden olisi tarjottava työttömille kohtuulliseksi ajaksi riittävät työttömyysetuudet sosiaalivakuutusmaksujensa ja kansallisten kelpoisuussääntöjen mukaisesti. Tällaiset etuudet eivät saisi heikentää kannustimia työttömien nopeaan paluuseen työmarkkinoille, ja niiden lisäksi olisi harjoitettava aktiivista työmarkkinapolitiikkaa.

Oppijoiden ja työntekijöiden liikkuvuutta olisi edistettävä, jotta voidaan parantaa työllistyvyyttä edistäviä taitoja ja hyödyntää kaikilta osin eurooppalaisten työmarkkinoiden mahdollisuudet. Olisi poistettava koulutukseen, työ- ja yksilöllisiin eläkkeisiin ja pätevyyden tunnustamiseen liittyviä liikkuvuuden esteitä. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimia sen varmistamiseksi, että hallinnolliset menettelyt eivät muodosta tarpeettomia esteitä muista jäsenvaltioista tulevien työntekijöiden työskentelylle. Jäsenvaltioiden olisi myös estettävä voimassa olevien sääntöjen väärinkäytökset ja puututtava mahdolliseen tiettyiltä alueilta tapahtuvaan aivovuotoon.

Jäsenvaltioiden olisi työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun tehostamiseksi ja sosioekonomisten vaikutusten parantamiseksi varmistettava nykyisten kansallisten käytäntöjensä pohjalta, että työmarkkinaosapuolet otetaan tarkoituksenmukaisella tavalla ja riittävän ajoissa mukaan työllisyyspoliittisten, sosiaalisten ja tarvittaessa taloudellisten uudistusten ja politiikkojen suunnitteluun ja toteutukseen, muun muassa tukemalla työmarkkinaosapuolten valmiuksien lisäämistä. Työmarkkinaosapuolia olisi kannustettava neuvottelemaan ja laatimaan työehtosopimuksia niiden kannalta merkityksellisissä asioissa kunnioittaen täysimääräisesti niiden itsenäisyyttä ja työtaisteluoikeutta.

Jäsenvaltioiden olisi tarvittaessa ja nykyisten kansallisten käytäntöjen pohjalta otettava huomioon asiaankuuluvien kansalaisjärjestöjen kokemukset työllisyys- ja sosiaalialan kysymyksistä.

Suuntaviiva 8: Yhtäläisten mahdollisuuksien ja sosiaalisen osallisuuden edistäminen sekä köyhyyden torjuminen

Jäsenvaltioiden olisi edistettävä kaikille avoimia osallistavia työmarkkinoita toteuttamalla tehokkaita toimenpiteitä, joilla torjutaan kaikenlaista syrjintää ja edistetään työmarkkinoilla aliedustettujen ryhmien yhtäläisiä mahdollisuuksia. Niiden olisi varmistettava yhdenvertainen kohtelu työllisyyden, sosiaalisen suojelun, koulutuksen ja tavaroiden tai palvelujen saatavuuden suhteen sukupuolesta, rodusta tai etnisestä alkuperästä, uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumatta.

Jäsenvaltioiden olisi nykyaikaistettava sosiaalisen suojelun järjestelmiä, jotta ne voivat tarjota tehokkaan, toimivan, kestävän ja riittävän sosiaalisen suojelun kaikissa elämänvaiheissa, edistettävä sosiaalista osallisuutta ja sosiaalista nousua, tehtävä työmarkkinaosallistuminen houkuttelevaksi sekä puututtava eriarvoisuuteen muun muassa verotus- ja etuusjärjestelmien rakenteen kautta. Yleiskattavien toimintamallien täydentäminen valikoivilla toimintamalleilla parantaa sosiaalisen suojelun järjestelmien vaikuttavuutta. Sosiaalisen suojelun järjestelmien nykyaikaistamisella olisi parannettava saatavuutta, kestävyyttä, riittävyttä ja laatua.

Jäsenvaltioiden olisi kehitettävä ja toteutettava ehkäiseviä ja yhdennettyjä strategioita yhdistämällä aktiivisen osallisuuden kolme osa-aluetta eli riittävä toimeentulotuki, osallistavat työmarkkinat ja laadukkaiden palvelujen saatavuus, jotka vastaavat yksilöllisiin tarpeisiin. Sosiaalisen suojelun järjestelmillä olisi varmistettava riittävä vähimmäistoimeentulotuki kaikille, joilla ei ole riittävästi varoja, ja edistettävä sosiaalista osallisuutta rohkaisemalla ihmisiä osallistumaan aktiivisesti työmarkkinoille ja yhteiskuntaan.

Kohtuuhintaisten, käytettävissä olevien ja laadukkaiden palvelujen, kuten varhaiskasvatuksen, iltapäivähoidon, koulutuksen, asumisen, terveyspalvelujen ja pitkäaikaishoidon, saatavuus on välttämätöntä yhtäläisten mahdollisuuksien varmistamiseksi muun muassa naisten, lasten ja nuorten kannalta. Erityisesti olisi kiinnitettävä huomiota köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaan, mihin kuuluu myös työssäkäyvien köyhyyden ja lapsiköyhyyden vähentäminen. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että peruspalvelut ovat kaikkien saatavilla. Apua tarvitseville tai heikommassa asemassa oleville jäsenvaltioiden olisi varmistettava riittävä sosiaalinen asuntotarjonta tai asumisen tuki. Asunnottomuuteen olisi puututtavat erityisesti. Vammaisten henkilöiden erityistarpeet olisi otettava huomioon.

Jäsenvaltioiden olisi varmistettava mahdollisuus saada ajoissa ennaltaehkäisevää ja parantavaa terveydenhuoltoa ja pitkäaikaishoitoa, jotka ovat kohtuuhintaisia ja laadukkaita, toteuttamalla tämä kestävästi pitkällä aikavälillä.

Eliniän pidentyessä ja väestörakenteen muuttuessa jäsenvaltioiden olisi varmistettava työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien eläkejärjestelmien riittävyys ja kestävyys ja tarjottava naisille ja miehille yhtäläiset mahdollisuudet eläkeoikeuksien hankkimiseen muun muassa täydentävillä järjestelyillä, jotta taataan riittävä toimeentulo. Eläkeuudistuksia olisi tuettava toimenpiteillä, joilla pidennetään työelämän kestoa, esimerkiksi nostamalla eläkeikää, ja niiden tueksi olisi laadittava aktiivisen ikääntymisen strategioita. Jäsenvaltioiden olisi käytävä rakentavaa vuoropuhelua asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa ja annettavaa riittävästi aikaa uudistusten toteuttamiselle.